

بیمارستان شهید دکتر لبافی نژاد

بیهوشی و بیحسی موضعی چیست؟

نشریه شماره ۴۱

شماره تماس: ۲۳۶۰۱

منظور از بیهوشی عمومی چیست؟

بیهوشی عمومی عبارت است از ایجاد موقتی عدم هوشیاری توام با بی دردی که با تجویز داروهای وریدی و یا استنشاقی حاصل شده، سپس به طور تنظیم شده در حین عمل جراحی ادامه می یابد و با فاصله کوتاهی پس از خاتمه عمل با قطع تجویز داروها آثار آن از بین می رود و بیمار بیدار می شود.

منظور از بی حسی موضعی چیست؟

بی حسی موضعی عبارت است از تزریق داروهای بی حسی در مجاورت اعصاب تا با قطع موقت جریان عصبی در قسمت مورد نظر بی دردی ایجاد شود. به طور مثال این تزریق برای اعمال جراحی چشم در اطراف چشم و در مورد بی حسی نخاعی (برای اعمال جراحی قسمت های میانی و تحتانی بدن) در فضای کمری تجویز می شود.

کلینیک بیهوشی چیست؟

کلینیک بیهوشی محلی برای ویزیت بیماران توسط متخصص بیهوشی است و برخی از مهم ترین اهداف آن عبارتند از:

۱. ارتباط مستقیم بیمار با متخصص بیهوشی در جهت کاهش اضطراب و ایجاد آرامش روحی در بیماران با دادن اطلاعات کافی در مورد بیهوشی و اتاق عمل و پاسخگوئی سوالات بیماران در این زمینه
۲. شناخت متخصص بیهوشی از بیماریهای زمینه ای، حساسیت های دارویی و سوابق عمل جراحی تا به وسیله آن از طرفی دستور آزمایشات و اقدامات تکمیلی داده شود و از طرف دیگر با شناخت کامل بیمار، مناسب ترین تکنیک و داروهای بیهوشی انتخاب شود.

۳. در برخی از مراکز، کلینیک های بیهوشی بعنوان بخشی از کلینیک های درد و یا ترک اعتیاد است که از جمله حوزه های مشترک فعالیت متخصصان بیهوشی و سایر تخصص ها در قالب یک کار گروهی پزشکی می باشد.

منظور از اقدامات بیهوشی چیست؟

اقدامات بیهوشی عبارتند از:

۱. ایجاد بیهوشی عمومی یا بی حسی موضعی در بیمار و ادامه آن تا پایان عمل جراحی
۲. مراقبت مداوم از بیمار در حین عمل جراحی به وسیله دستگاههای مانیتور که علائم حیاتی بیماران از قبیل سرعت ضربان قلب، نمایش دیجیتالی فعالیت الکتریکی قلب، درصد اشباع خون شریانی، فشار خون و میزان دی اکسید کربن هوای بازدمی را طی بیهوشی نشان می دهد تا در صورت وقوع هرگونه تغییرات عمده در آن اقدام درمانی توسط متخصص بیهوشی انجام شود.
۳. قطع تجویز داروهای بیهوشی و بیدار کردن بیمار در پایان بیهوشی و انتقال وی به اتاق بهبودی (ریکاوری) تا پس از اطمینان از مناسب بودن سطح هوشیاری و ثبات علائم حیاتی به بخش جراحی منتقل گردد.

انجام بیهوشی بر عهده چه کسی است؟

اقدامات بیهوشی توسط متخصص بیهوشی صورت می گیرد که با همکاری تکنسین های بیهوشی و در قالب تیم بیهوشی وظایف محوله را در نهایت دقت انجام می دهند. در حین بیهوشی به واسطه تأثیرات داروهای بیهوشی (که از جمله پر قدرت ترین و سریع الاثرترین داروهایی هستند که به انسان قابل تجویز است) و واکنش متقابل دستکاری جراحی با سیستم های عصبی و هورمونی، بسیاری از قسمت های بدن بالاخص ارگان های حیاتی مانند مغز، قلب، کبد، کلیه و ریه می توانند دستخوش تغییرات عمده ای گردند و این وظیفه مهم تیم بیهوشی است تا با رعایت اصول علمی این رشته حافظ جان بیماری باشند که در شرایط عدم هوشیاری بزرگ ترین سرمایه خویش یعنی حیات خود را به امانت سپرده است.

با توجه به مطالب ذکر شده آیا بیهوشی یک اقدام خطرناک برای بیماران نیست؟

خیر؛ در واقع با پیشرفت خیره کننده علوم در زمینه داروها، تجهیزات و مانیتورهای بیهوشی و اعمال این دانش از طرف پزشکان مجرب که پس از طی دوره های تخصصی پا به این عرصه گذاشته اند بیهوشی اکنون ایمن تر و راحت تر از هر زمان دیگر است. در شرایط معمول خطرات ناشی از بیهوشی بسیار ناچیز است و روزانه هزاران بیمار در کشور با حداقل خطر تحت عمل جراحی و بیهوشی قرار می گیرند. البته ذکر این نکته بعنوان یک اصل قابل تعمیم در تمام امور مربوط به درمان های پزشکی ضروری است که هیچ یک از اقدامات درمانی به طور قطع و صد درصد نمی تواند ایمن باشد و حتی ایمن ترین داروهایی که روزانه توسط تعداد بسیار زیادی از بیماران مصرف می شوند می توانند در مواردی نادر عوارض مهمی را ایجاد کند. آن چه مهم است توجه به این واقعیت است که منافع و جنبه های مثبت اقدامات درمانی تجویز شده توسط پزشکان (اعم از تجویز دارو، اعمال جراحی، بیهوشی و ...) در جهت سلامت بیمار بسیار بیشتر از ضررهای نادر احتمالی می باشد. لذا بیماران محترم باید توکل بر خداوند متعال و اطمینان به قابلیت های گسترده ای که پزشکی نوین به ارمغان آورده با آرامش خاطر و برقراری ارتباط مثبت مثبت همکاری لازم را با کادر درمان که با تمام وجود به فکر بر طرف کردن درد

و رنج بیماران هستند داشته و از تشویش بی مورد بپرهیزند و این مطلب را در نظر داشته باشند که در صورت وقوع عوارض نادر باز هم اقدامات درمانی به موقع کادر درمانی پزشکی است که می تواند سلامت را به آنها بازگرداند.